

NJFF-ROGALAND

NVE

Postboks 5091, Majorstua

0301 Oslo

Sandnes 10.04.2017

Uttalelse til høring av konsesjonssøknad for Øvre- og Nedre Lanes kraftverk, Bjerkreim

NJFF-Rogaland avgir felles høringssvar for både Øvre- og Nedre Lanes kraftverk

Hele det berørte nedbørsfeltet som omsøkt er en del av Bjerkreimsvassdraget som ble varig vernet mot kraftutbygging i 2005. I vernevedtaket ble det åpnet for utbygging av inntil 3 MW forutsatt at *"verneverdiene som ligger til grunn for vernevedtakene ikke skal berøres"*.

I tillegg er Bjerkreimsvassdraget definert som Nasjonalt Laksevasdrag. Begge forhold tilsier at storsamfunnet har pekt på betydelige verdier i og ved vassdraget og ønsker å sikre at disse ikke blir forringet gjennom inngrep.

De foreslåtte to kraftverkene er etter vår mening betydelige inngrep i et område som må defineres som noe av det flotteste fosse- og kulturlandskap vi har igjen i Rogaland som ikke er direkte berørt av kraftutbygging eller andre større inngrep.

Begge utredningene er svært mangelfulle og forsøker litt hjelpeløst å undervurdere verdiene i tilknytning til området. De fleste høringsuttalelsene har pekt på disse svakhetene og både Rogaland Fylkeskommune og Fylkesmannen i Rogaland har grundig pekt på disse svakhetene. Det er veldig uheldig at slike svake utredninger som åpenbart er både mangelfulle og veldig pro utbygging/konsesjonssøker sånn uten videre brukes som grunnlag for å vurdere slike utbygginger.

Spesielt vil vi peke på de store manglene og lettbente bagatellisering av friluftsverdiene til området. Området nyttes i dag både til turgåring, telting, padling, fiske og bading. Området er også spesielt fremhevet på Bjerkreim kommune sine hjemmesider som populært friluftsområde. Det er bare å gå inn på disse sidene og se ved selvsyn. I tillegg

NJFF-Rogaland vil spesielt fremheve fiskemulighetene i dette området som unike. Rogaland er et fylke hvor fiske etter ørret i rennende vann er lite tilgjengelig. Enten er elvene lakseførende og har dermed sterke begrensinger for utøvelse av ørretfiske eller så er elvene for små/har for liten vannføring for at det er mulig å kunne utøve ørretfiske eller så er

tidligere gode elver i fjellheimen vår neddemmet. Følgelig er verdien av muligheter for å fiske etter ørret i rennende vann svært stor i fylket vårt og vi må unngå at ytterligere områder hvor det er mulig å fiske ørret i rennende vann går tapt. Dette området representerer dermed et unikt tilbud for å fiske ørret. Det er også et lavterskelområde hvor det er lett for familier å ta med seg barn og unge inn i området for å kunne fiske.

Undertegnede fisker selv mye i dette området, både i elva nedenfor de første fossene og i elva fra Roaldsvatnet og Mauddalsvatnet (Fossbrekka). Til dags dato har vi ikke vært i dette området og ikke truffet på andre fiskere. Området blir mye brukt til fiske. Spesielt er det mange som telter med unger i den store flate avsetningen nedenfor Fossbrekka og fisker oppover elva.

Om høsten går det mye fin ørret opp i nedre del av elva opp til første fossene fra Storavatnet (Birkelandsvatnet). Fisket etter denne ørreten er populært og det er flere personer som hver høst reiser ned fra Stavanger/Sandnes området for å fiske etter denne ørreten i tillegg til lokale fiskere.

I tillegg er nedre del av elva nedenfor nedre fossene lakseførende og vil klart bli negativt berørt av Nedre Lanes kraftverk. Vi finner dermed at kravene som er nedfelt som del av at vassdraget er definert som Nasjonal lakesvassdrag hvor laksestammen skal gis et særskilt vern mot skadelige inngrep tilsier at det ikke skal gis konsesjon til dette kraftverket.

Den beskjedne minstevannføringen som er foreslått vil ikke ha noen betydning for å kunne opprettholde verdien av fisket i området. Ei heller kan den kompensere for tap av andre friluftsutøvere og opplevelsesverdier av uberørte flotte fossefall og landskaps- og kulturlandskap. Vi klarer heller ikke se at det er på noen som helst måte er mulig å gjennomføre avbøtende tiltak for å motvirke at dette fisket og andre friluftsutøvere blir ødelagt uten at kravet til minstevannføring blir så høyt at hele lønnsomheten til prosjektene faller vekk.

Vi er dermed særdeles sterkt uenig i den fullstendig feilaktige klassifisering som utredningene gir verdien av fiske og friluftsutøvelse i dette området når de sier at området har liten verdi for friluftsliv. Dette viser at utrederne som Småkraft har benyttet overhodet ikke kjenner området og har heller ikke lagt ned noen innsats for å finne reelle fakta knyttet til bruken. Dette er meget uheldig og vi forventer at NVE behandler søknadene utifra reelle fakta og ikke bagtelliseringen fra en åpenbart useriøs søker som Småkraft.

Vi vil dessuten påpeke at vi har observert at det er fanget ål på makk i vassdraget, følgelig er det åpenbart at det er ål tilstede i vassdraget. Ålen er rødlistet.

Når det gjelder andre interesser knyttet til friluftsliv, kulturminner og naturverdier så viser vi til høringene fra Naturvernforbundet i Rogaland, FnF-Rogaland, Rogaland Fylkeskommune og Fylkesmannen i Rogaland sine høringsuttalelser som vi i hovedsak støtter fullt ut. Vi gjentar ikke disse vurderingene her.

Konklusjon

NJFF-Rogaland mener at begge omsøkte tiltak er i klar konflikt med verneverdiene i vassdraget.

I vassdragsreguleringslovens så sier §8 følgende: *«Konsesjon til en vassdragsregulering bør vanligvis bare gis, hvis skader eller ulemper for allmenne eller private interesser anses for å være av mindre betydning i sammenligning med de fordeler som reguleringen vil medføre. Hensyn bør dessuten tas til andre skade- og nyttevirksomheter av samfunnsmessig betydning.»*

I vannressurslovens §25 sies det følgende: *«Konsesjon kan bare gis hvis fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser som blir berørt i vassdraget eller nedbørfeltet. Når et tiltak er av varig karakter eller av andre grunner kan få mer langsiktige virkninger, skal kravet i første ledd være oppfylt på lengre sikt.»*

Utover at tiltakene er i strid med verneinteressene så mener vi det er åpenbart at ulempene for allmenne interesser langt overstiger den beskjedne kraftproduksjonen som disse naturødeleggende tiltakene representerer. Følgelig mener vi NVE må avslå begge konsesjonssøknadene.

Med vennlig hilsen

(Sign)

Oddvar Vermedal på vegne av

Terje Havsø

Leder NJFF-Rogaland

Kopi:

Bjerkreim kommune

Fylkesmannen i Rogaland

Rogaland fylkeskommune

Naturvernforbundet i Rogaland

FnF-Rogaland

Stavanger Turistforening